

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Τῶν ὁρῶν μας μεταβολή, ἐνδιαφέρουσα πολὺ.
Γράμματα καὶ συνδρομαὶ—ἀπ'εὐθείας πρὸς ἐμέ,
Συνδρομὴ γιὰ κάθε χρόνον—ὁ κ τ ῶ φ ρ ᾱ γ κ α ε ἴ ν α ι μ ὀ ν ο.
Γιὰ τὰ ξένα ὁμως μέρη—δ ἑ κ α φ ρ ᾱ γ κ α κ α ἴ σ τ ὀ χ ἑ ρ ι.

Εἰκοστὸν καὶ τέταρτον ἀριθμοῦντες χρόνον
'στὴν κλεινὴν ἐδρεῖομεν γῆν τῶν Παρθενώνων.

Ἐξῆ τοῦ Σεπτεμβρίου,
μηνὸς Ἰεστοῦ καὶ κρύου.

Ἔτος χίλια κ' ὀκτῶ κ' ἐνιακόσα,
νέα δῶσις Ρωμῶν μὲ τὴν γλῶσσαν.

Ἐνιὰ χίλια καὶ σαράντα,
καὶ νεώτερα συμβάντα.

Εἰς τοῦ Πατισᾶχ τὸ κράτος τῶν Ρωμῶν ὁ Κορωνάτος.

Κουσα πῶς ὁ Σουλτάνος, Περικλέτο μου τσολιᾶ,
καλέσῃ μὲς'στὴν Πόλιν τὸν δικό μας Βασιλεῖα.

Τέτοια πρόσκλησις μεγάλη
μοῦ γανόνει τὸ κεφάλι,
κ' ἕνα κ' ἄλλον σταματῶ
καὶ γιὰ τοῦτο τὸν ῥωτῶ.

Λένε, φίλη κεφαλὴ,
πῶς'στὴν Πόλιν τὸν καλεῖ

γιὰ νὰ κάνουν γνωριμία καὶ νὰ γνωρισθοῦν καλὰ
καὶ σὰν σύμμαχοι καὶ φίλοι νὰ μιλήσουνε πολλὰ.

Τέτοιο γεγονός θρυλλεῖται, κ' ὅλοι τρέχουν ἄνω κάτω
γιὰ νὰ μάθουν κατὰ πόσον ἀληθεῖς τὸ μαντάτο,
κ' ἂν ἢ πρόσκλησις ἐφέτω
θὰ τοῦ γίνῃ, Περικλέτο.

Ἀγάλλονται Νεότουρκοι, καὶ τῶν Ρωμῶν ὁ τόπος
τοῦ Πατισᾶχ τὴν πρόσκλησιν ὕμνει τὴν ἐξαισίαν,
κ' ἐγὼ σὰν ἕνας παλαβὸς καὶ φαντασιοκόπος
ἐμβρόντητος ἐξίσταμαι μὲ νέαν ὀπτασίαν.

Φαντάζομαι μὲς'στὴν Σταμποῦλ πῶς μπαίνει κοτσονάτος
τῶν Ροῦμ ὁ Κορωνάτος,
κ' ἀκούονται ζητωκραυγαὶ φυλῶν οὐρανομήκεις
καὶ θρίαμβοι γεραίρονται τῆς ἀναιμάκτου νίκης.

Ὅλος δροσιὰ καὶ χάρις
προβαίνει καθβαλάρης,
καὶ κόσμος τρέχει νὰ τὸν δῇ
κ' ἀκολουθοῦν ὡς συνοδοὶ

Βεζύρηδες, Ἐφέντηδες, καὶ τοῦ Γιλδιζ οἱ πρῶτοι,
κ' ὁ Τσέρνοβιτς, βρὲ Περικλῆ, μετὰ τοῦ Κουντουριώτη.

Ὅλοι' στῶν Ροῦμ τὸν Βασιλεῖα
δάφναις καὶ μύρτα καὶ χαλιὰ
τοῦ στρώνουν νὰ περάσῃ.

Καὶ λέει καθεμιὰ φυλὴ
γιὰ τὴν δροσιὰ του τὴν πολλή
καὶ τὴν γερή του κράσι.

Ὁ Σουλτάνος τὸν προσμένει μὲ φεσάκι κ' ἐν στολῇ
'στοῦ Γιλδιζ τὰ σκαλοπάτια,
καὶ μὲ δακρυσμένα μάτια
μπουγιουροῦμ τοῦ λέει, φίλε, καὶ στὰ χεῖλιν τὸν φιλεῖ.

Τὸν φιλεῖ κ' ὁ Βασιλεῖας μας μ' ἕνα φίλημα σκαστό
κ' ἕνα σύμπλεγμα κυττάζω. Περικλέτο, θαυμαστό.
Καλῶς ἦλθες μὲς'στὴν Πόλιν,
μπουγιουροῦμ φωνάζουν ὅλοι
καὶ τοῦ κάνουν τεμενᾶ.

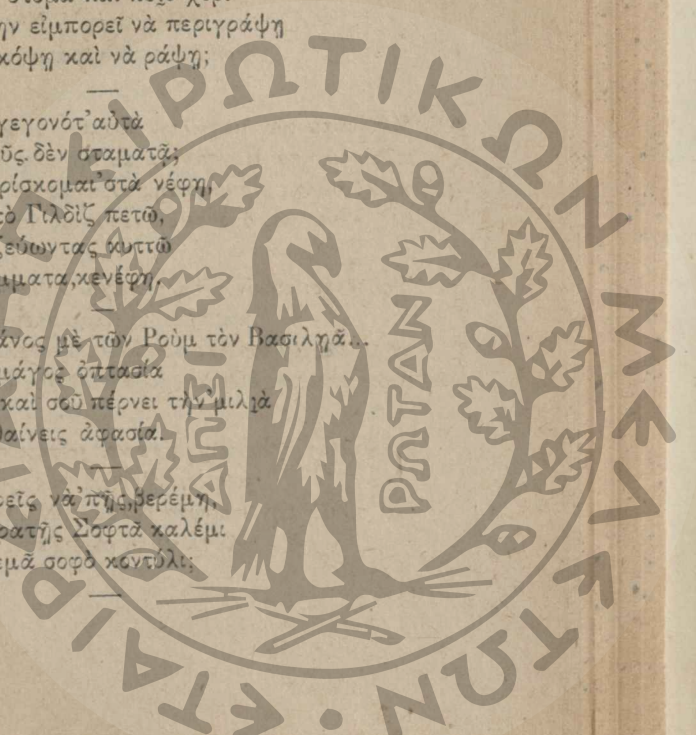
Μπουγιουροῦμ ἐδῶ κ' ἐκεῖ,
κ' ὀπτασία μαγικὴ
τώρα πάλιν μὲ πλανᾷ.

Ποῖον θέαμα μ' ἐξαίρει!..
μὰ ποῖο στόμα καὶ ποῖο χέρι
τὴν συνάντησιν ἐκείνην εἰμπορεῖ νὰ περιγράψῃ
καὶ νὰ κόψῃ καὶ νὰ ράψῃ;

Μὲ τὰ γεγονότ' αὐτὰ
τίνος νοῦς δὲν σταματᾷ;
Τώρα ὀρίσσομαι στὰ νέφη,
τώρα στὸ Γιλδιζ πετῶ,
καὶ χαζεύοντας κατὰ
δύο στέμματα, κενέφῃ.

Νάτος νάτος ὁ Σουλτάνος μὲ τῶν Ροῦμ τὸν Βασιλεῖα..
τέτοια μάγος ὀπτασία
σὲ πτοεῖ, σ' ἀπολιθώνει, καὶ σοὺ πέρνει τὴν μιλή
καὶ παθαίνεις ἀφασία.

Τί' μπορεῖς νὰ πῇς, βερέμη,
κ' ἂν κρατῇς σοφτὰ καλέμι;
κ' ὁὐλεμὰ σοφὸ καντόλι;

Σ'ένα μουσαφίρ-δντά
κάθονται κοντά κοντά
και τὰ λέν κι'οἱ δρὸ σὰν φίλοι.

Χαίρε Συνταγματικέ,
Πατισάχ μοναδικέ.
Χαίρε χαίρε κι'ἐλελεῦ,
τῶν Ἑλλήνων Βασιλεῦ.

Φαντάσθηκα πῶς εἶχανε κι'ἐμὲ διερμηνέα
κι'ὁ Πατισάχ ἐρώτησε τὸν Βασιλῆα: τί νέα;
Κι'ἐγὼ σ'αὐτὸν ἀπήντησα: πολὺ καλὰ, Σουλτάνε,
ραχάτι τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς διπλωματίας...
κι'ὁ Πατισάχ μ'ἐρώτησε: γιὰ πές μου, δραγουμάνε,
πῶς μὲ τὸ πρῶτον καθεστὼς τῆς τόσης δεσποτείας
ἐγὼ παρακουράσθηκα μὲ πόνους παρακαίρως
καὶ φαίνομαι ἔτσι γέρος;

Καὶ πῶς ὁ Κορωνάτος σας μὲ Σύνταγμα, ξευζέκη,
διατηρεῖται μιὰ χαρὰ καὶ πάντα ντοῦρος στέκει;
πῶς φαίνεται ῥαδινὸς σ'τὸ φλογερὸν Ἡφαίστειον;
κι'ἀπήντησα σ'ἐκεῖνον
τὴν κεφαλὴν μου κλίνων:
ἰδοὺ τὸ μέγα ζήτημα καὶ ντάτις ντὶ κουέστιον.

Τὸ Σύνταγμά μας, Πατισάχ, ὅπου μισαλὰ γανόνει,
αὐτὸ παχαίνει μάγουλα, πλὴν ἔδρας ξεγυμνώνει.
Τὸ Σύνταγμά μας, Πατισάχ, εἶναι γιὰ μᾶς σωτήριο
κι'ἀλλόκοτο μυστήριο.

Τὸ Σύνταγμα μᾶς τρέφει
σὰν χάσινο ψωμί,
τοῦτο μᾶς δίνει κέφι
καὶ φεύγουν οἱ καῦμοι.

Κι'ἂν εἶναι στόχος χλεύης,
μ'αὐτὸ καλοπερνᾷς,
καὶ πάντα βασιλεύεις
χωρὶς νὰ κυβερνᾷς.

Αὐτὸ τὸ Σύνταγμά μας
δοξάζει τὸ νομὰ μας,
μὲ τοῦτο νταίλικι,
καὶ πάντα στέκ' ἡ Νίκη
χωρὶς φτερὰ σιμὰ μας.

Μὲ τοῦτο τῶν μεγάλων θεσμῶν οἱ δορυφόροι
πληροῦν τὰ Πρυτανεῖα φυλῆς ἐκφυλισμένης,
κι'ἂν θέλῃς ν'αναλάβῃς εὐθύνες μὲ τὸ ζόρι
σοῦ λένε πῶς ὀφείλεις ἀνεύθυνος νὰ μένῃς.

Τοὺς λές: εὐθύνες θέλω νάχω κι'ἐγὼ τὸ Στέμμα,
καὶ τὸνα κι'ἄλλο θέμμα
τῆς νέας ρητορείας σοῦ λέει: σὲ καλὸ σου...
παραίτα τὰς εὐθύνες κι'ἀνεύθυνος ξεπλώσου.

Κι'ἐκεῖνοι πούχουν μέσα καὶ μπάρμπα σ'τὴν Κορώνη
πετοῦν εὐθύνες βάρη,
καὶ σὺ μὲ τὴν Κορώνη θέλεις καλὰ καὶ σώνει
νάχῃς αὐτὴ τὴν χάρι;

Τὸ νὰ ζητῇς εὐθύνες σ'τὴ ράχη σου νὰ πάρῃς
καθὼς καὶ τὸ Ντοβλέτι
εἶναι τρανὸ ρουσφέτι,
κι'ἀδύνατον νὰ γίνῃ σ'τὸ Στέμμα τέτοια χάρις.

Εἰς τὸν δρόμον τῆς εὐθύνης μὴ κανεῖς σὲ παρασύρη,
καὶ τῶν εὐθυνῶν κινδύνους
ἄφινε σ'τοὺς ὑπευθύνους
νὰ τοὺς γράφουν ἐκεῖ πέρα, ποῦ δὲν πιάνει τεμπεσία.

Μὲ συλλογαῖς εὐθύνης
νὰ μὴ ζαλίζεσαι,
μόνο νὰ τρῶς, νὰ πίνῃς,
καὶ νὰ στολίζεσαι.

Ποτὲ νὰ μὴ σὲ μέλῃ
γι'αὐτὰ τὰ κόμματα,
μήτε γιὰ τῶν ἐν τέλει
τὰ κατορθώματα.

Μακρὰν ἀπὸ τὸ σκῆπτρον τῶν εὐθυνῶν ἡ τρέλλα,
δὲν τοῦ τὴν ἐπιτρέπει πολίτευμα μακάριο...
τοῦτο σοῦ λέει: στάσου κι'ἀπὸ τὸν Θρόνον γέλα
κάθε τσανακογλύφτη, κάθε Σφυροκοκόλαριο.

Ὅλας τὰς εὐθύνες βράσε,
σὰν δὲν δρᾷς σοῦ λένε: δράσε,
καὶ σὰν δρᾷς σοῦ λένε: στάσου,
καὶ δὲν εἶσαι σ'τὰ σωστά σου.

Τέτοιο Σύνταγμα, Σουλτάνε,
σὰν καὶ τὸ δικὸ μας κάνε.
Πάρε τῶν Ρωμηῶν τὰ φῶτα
νὰ περνᾷς ζωὴ καὶ κότα.

Μ'αὐτὸ θάσαι Στέμμα πρώτης,
Βασιλῆας μοναδικός,
μ'αὐτὸ θάσαι καὶ δεσπότης,
μὰ καὶ Συνταγματικός.

Αὐτὸ δὲν ἐπιτρέπει, Σουλτάνε μου, δουλεῖα
μήτε σ'τὸν Βασιλῆα,
μήτε σ'τοὺς ἄλλους ὄλους, ποῦ Κυδερνῆται λέγονται,
κι'ἀπὸ τῆς ἐργασίας τὸν πόθον κατὰφλέγονται.

Κι'ἂν ἐργασίαν, Πατισάχ, ἡ κρᾶσις σου γυρεύῃ,
ὅμως τὸ Σύνταγμα ρητῶς σοῦ τὴν ἀπαγορεύει,
κι'ὅποιος τὸ γράμμα παραβῇ τοῦ σωτηρίου χάρτου,
μέν'εἰς ἀργίαν διαρκῶς οἴνου κι'ἐλαίου κι'ἄρτου.

Ὅσο δουλεύει τὸ μισαλὸ
καὶ τὸ κορμί λιγώτερο,
τόσο νομίζεις πῶς καλὸ
θὰ γίνῃ περισσώτερο.

Ὅποιος δουλεύει, Πατισάχ, σὲ βεβαιῶ πῶς ν'τρέπεται,
κι'ἄλλο δὲν ἐπιτρέπεται,
παρὰ κουδέντα κουτουρῶ, ρητορικὴ καὶ λίμα...
τὴν θέλει καὶ τὸ Σύνταγμα καὶ τῶν Ρωμηῶν τὸ κλίμα.

Σὲ θέλουν ἔτσι νὰ βασιλεύῃς,
μὰ δὲν σ'ἀφίνουν καὶ νὰ δουλεύῃς,
κι'εὐθύνης βάρη φόρτωνε μόνον
εἰς ἀερῶδεις σκιὰς προγόνων.

Δὲν ἐπιτρέπουν καὶ σ'τὸ Παλάτι
κανένα κόπο, μήτε σ'ἐμᾶς,
καὶ πουπουλένιο στρώνουν κρεβδάτι
μὲ παραμύθια τῆς Χαλιμάς.

Καιρὸ γιὰ δρᾶσι νὰ μὴν ἔσοδεύῃς,
ἀκου ρητόρων τόσαις παλάμβραις,
ὅπου σὲ κάνουν νὰ ταξειδεύῃς
καὶ τοὺς ἀφίνεις νὰ βγάξουν μαύραις.

Μὲ τὸ Σύνταγμα αὐτὸ σὰν πηγαίνῃς
πάντα λάδι, Σουλτάνε, θὰ δγαίνῃς,
ἔτσι μόνο ποτὲ δὲν θὰ σκάνῃς
καὶ σηκότι καινούριο θὰ κάνῃς.

Σ'τοὺς σοφοὺς τοῦ θεσμοῦ σὰν καθίξῃς
καὶ τρυφᾷς σ'τὰ γριφώδη των γράμματα,
θὰ νεάζῃς, θ'ἀκμάζῃς, θ'ἀνθίξῃς,
καὶ ποτὲ σοῦ δὲν θάχῃς γεράματα.

Μὴ ζητήσῃς τοὺς νόμους τοῦ κράτους
σὲ βιβλία χρυσὰ χαραγμένους,
θὰ τοὺς εὑρῃς μὲ πνεῦμα γεμάτους
σ'τῶν Ρωμηῶν τῆς πατούσαις γραμμένους.

Νομοθέτας σοφοὺς εὐλογῶ,
καὶ μὲ κάθε νοήμονα βλάκα
σ'τὴν πατούσα μου γράφω κι'ἐγὼ
καθενὸς Μωυσῆ μᾶς τὴν πλάκα.

Βλέπεις τοῦτον, ποῦ πηδᾷ
μὲ σανίδι, μὲ καδρόνι,
καὶ τὸν λένε σανίδα
καὶ γιὰ τοὺς θεσμοὺς κορώνει;

Βλέπεις τοῦτο τὸ μαδέρι,
ποῦ σηκώνει ἐκεῖ πέρα,
καὶ τὸ σφίγγει γιὰ φοδέρια
καθενὸς παλάδρα χέρι;

Κι'ὅμως ἔφερις πῶς καὶ τοῦτου, ποῦ γυρνᾷ μὲ τὴν σανίδα,
τοῦ μυρτίζει παλαμήδα,
καὶ θὰ παύσῃ ν'ἀπειλῇ
καὶ νὰ χάνῃ κίνημα,
μόλις καὶ σ'αὐτὸν σταλῇ
τῆς Κορώνης μήνυμα.

Ἐφερις πῶς τὸ σανίδι τοῦ κάθε φαμφαρόνου
ρόπαλον Ἡρακλέους θὰ γίν' ὑπὲρ τοῦ Θρόνου,
καὶ ἔφερις πῶς καὶ τούτων κι'ἐκείνων τὰ ξεράδια
τάποξηραίνουν θάλα καὶ γίνονται ρημάδια.

Βλέπεις ἐμπρὸς γιὰ τῆς Ἀρχῆς τὰ σάλλα λιμασμένους
τοὺς σκύλους τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν θεσμῶν τοὺς Οὐγνους,
κι'ἐν τούτοις λές πῶς μὲ χαρὰν κυττάζεις συνηγμένους
τοὺς βουλευφόρους τοῦ λαοῦ καὶ τοὺς ἀντιμουτσούνους.

Μὲ τοῦτο μας τὸ Σύνταγμα θριάμβους ἀλαλάξαμε
καὶ νέον ὄπλον ἔρρηκαμε τὴν ἀκαπνον σανίδα,
κι'ὀνόματα δυσώνυμα συνοικίων ἀλλάξαμε,
καθὼς τὸ Χεζολίθαρο, τὴν Βάθεια, τὴν Κασαίδα.

Μόνον με τέτοιο Σύνταγμα κρατεί κανείς την θέσι του...
είπα, κι' αμέσως έβγαλε κι' ο Πατισάχ τ' ό φέσι του,
κι' απέξω ζήτω φώναξαν και τ' όσα γριασά τ' α πλήθη,
κι' ή μάγος όπτασία μου σ' αν φούσα διελύθη.

Στήν Σταμπούλ κι' ο Ράλλης ό καταρομάλλης.

Τώρα, που κι' έξω γίνεται πολύμοχος άγων
μεγάλων έκλογών,
πάνε ν' αδώσουν συνταγές
για Νεοτούρκων έκλογές
ό Ράλλης κι' ο Ραλλήογλους, δαμάτ του Κυριακούλη,
κι' άντήχησε γλυκός ζουρνάς, κι' έδρόντησε νταούλι.

Δέν σκοτίζονται για κόπους,
και τ' ός βλέπω διαπύρους
έκλογών ν' α δείχνουν τρόπους
μέσα σ' έ φυλάς και τόπους
άδασεις και πρωτοπείρους.

Όμως π' ήραν και τ' όν Νώντα,
πούναι νέος με προσόντα,
ν' α τ' όν δ' όν τ' α Χανουμάκια,
που τ' ό Σύνταγμα κι' α τ' α
τάκανε χωρίς γριασμάκια
ν' α μιλούν όρθα κοφτά.

Τ' ήν ρεπούμπλικα του Ράλλη
τ' ήν ύμνουν μικροί μεγάλοι,
και ντουνιάς τ' όν προσκυνά
και τ' ό κάνει τεμενά.

Όπου πάει κι' όπου μπή
γίνεται για τ' όν πομπή
και τραπέζι και τσουμπούσι.

Και καθένας μ' όρος του τρέχει
και μ' όλόρθ' α τ' α προσέχει
τ' όν έξ' Αθηνών ν' ακούση.

Πάει μες' σ' ό Μοναστήρι...
τί μεγάλο πανηγύρι!..
τ' όν προσμένουν και' σ' α Σκόπια...
βάλετε φωτιά' σ' α τόπια.

Μπαίνει' σ' ή Θεσσαλονίκη...
δυνατό κουδαρνταλήκι.
Τώρα' σ' ήν Σταμπούλ πηγαίνει,
κι' εκεί, τ' α ζ' ανουμ, τί θ' α γένη.

Και' όκοί μας λιμαδόροι
μες' σ' ό στόμα τ' όν κυτ' αν,
και Πασσάδες φεσοφόροι
του φωνάζουνε: Γιατ' αν.

Όλοι του λέν: Γιατ' ανάρος...
λέει κι' α τ' ός: Σουλτ' ανάρος,
ζήτ' ό Σαμπάχ-Έδδίναρς και κάθε Νεοτούρκαρς
για τ' ός Βουλγάρους φούρκαρς.

Νάτος ό καταρομάλλης... τρέχει κόσμος σ' αν μελίσσι
κι' α μολάρει κουμπουρι' ας,
κι' εκεί κάνει κουμπουρι' ας,
και βαπτίζει και μυρόνει, κι' α ζήση και μ' ή ζήση.

Γειά σου, Ράλλη κουδαρντά,
κι' όποιος κι' αν τ' όν άπαντ' α

του φωνάζει: γκέλ μπουρντά
με τ' όν Νώντα' σ' όν όντ' α.

Νάτος ό Ράλλης ό σφριγών,
ν' α τ' ό παιδί τ' όν έκλογών,
νάτος ό πρωτοκούμπαρος.

Ζυγούς άποτινάξετε,
Κορδόναρς φωνάξετε
και Κορδοκαλούμπαρος.

Όλος δ' ός και φωτιά
κι' όλη τ' ήν' Αρβανιτιά
σ' ό ποδάρι τ' ήν σηκώνει
τ' ής Αθήνας μας τ' ό φύτρο,
κι' όρ' έ π' α, τ' ό λένε, Μητρο,
τ' ό Κορδόνι, τ' ό Κορδόνι.

Μ' α κι' Αρμένηδες πολλοί
δ' έλ' έπον τ' ό χρυσό μαλλί,
κι' από τ' ήν χαρά των κλαίνε
και Κορδοι' αν του λένε.

Τρέχουν' πίσω του με λαύρα
και Ραβδίνι σεβαστοί,
κι' άντηχούν ποικίλοι τ' όνοι.

Και τ' όν πάνε μες' σ' ήν Χάβρα
και τ' ό λέν' Εβραϊστί:
τ' ό Κορδόνι, τ' ό Κορδόνι.

Τρόπους διδάσκοντ' έκλογ' ής έκ του στωμούλου στόματος,
τ' όν προσφωνεί και μ' α Χανούμ, πούναι σπουδαίος κόμματ' α,
Όχ! τάκαρος,
Χανούμαρς,
γριασμάκαρος,
πασσούμπαρος.

Θερμόν εύχαριστήριον πρός δίκαιον κριτήριον.

Σ' όν Τύπου τ' ό Γραφείον τ' ό Νεοτουρκικόν,
τ' ό δίκαιον, τ' ό σ' όφρον, τ' ό προστατευτικόν,
στέλλοντ' εύχαριστίαι κι' έκ μέρους μου θερμαι
δι' όσην προστασίαν παρέχει προς έμέ.

Για τ' ότο σκούζω: μασαλλά
κι' έίδαλά κι' έίδαλά
και μπ' αν γριασά έίδαλά.

Και καμπόσαις ποικιλίαις,
μ' άλλους λόγους άγγελίαις.

Η περιώνυμος Φωκά, που κόσμος μ' όρος της χάσκει,
και τώρα, μεδ' α σ' ό γνωστόν' όδ' έον θ' α διδάσκη,
γνωστοποιεί π' ός δέχεται κατ' όικον μαθητ' ας
και κόρας και κυρίας.
Κι' ας μάθουν' όλας κι' από' μέ, τ' ής Μόσης τ' ό κωθ' αν,
π' ός κι' ή κουρούνα κελαιδεϊ κοντά τ' ής σ' αν άηδ' αν.

Αντώνης ό Καρτάλης, σπουδαίος νεανίας,
ήραβωνίσθη κόρην και κάλλους κι' εύγενείας,
του Σακελλαροπούλου του Σπύρου τ' ήν Λουκίαν,
κι' ό Φασουλ' ής με φίλου συγκίνησιν γλυκειαν
τ' ός άρραβωνισμένους θερμότατα συγχάρει
και σφίγγει τ' όν γονέων τ' όν προσφίλων τ' ό χέρι.
Μ' α τέτοια νύφη τ' όλ' ές κλωτ' α...
Σ' αντ' α Λουτ' ας, Σ' αντ' α Λουτ' ας.